

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, ENERGIE, LANDBOUW EN
WERKGELEGENHEID

VERGADERING VAN 21 FEBRUARI 1995

Interpellatie van mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de subsidiëring van bedrijven uit Zuidoost-Azië door het Waalse Gewest

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer M. Cordeel tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de sociale en de economische problematiek omtrent de Boelwerf-Vlaanderen

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de toekomstplannen van Electrabel

Interpellatie van de heer F. Vergote tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de problematiek van de sierteelt

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitvoering van de wet van 17 juli 1959 tot uitvoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën

Met redenen omklede motie

VOORZITTER: de heer J. Laverge

— *De vergadering wordt geopend om 10.46 uur.*

Interpellatie van mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de subsidiëring van bedrijven uit Zuidoost-Azië door het Waalse Gewest

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Nelis-Van Liedekerke tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de subsidiëring van bedrijven uit Zuidoost-Azië door het Waalse Gewest.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke heeft het woord.

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, mijn interpellatie gaat over een bepaald type van delokalisatie.

Moet ik er nog aan herinneren dat de provincie Henegouwen door de Europese Commissie tot doelstelling 1-gebied werd uitgeroepen, wat eigenlijk betekent dat de regio een "ontwikkelingsachterstand" heeft ? Als zodanig - ik verwijs naar uitspraken in voorgaande commissieverga-

deringen - kan Henegouwen rekenen op Europese en Waalse subsidies. Daardoor kunnen bedrijven in deze regio tot 30 percent investeringssteun krijgen. In totaal zal Henegouwen in de komende vijf jaar 30 miljard frank subsidies kunnen genieten, een niet onaardig bedrag.

Deze goedbedoelde Europese maatregel komt al te vaak ten goede aan bedrijven die zeker in het Europees regionaal beleid niet als doelgroep worden beschouwd.

Mijnheer de minister-president, in de commissie van 24 januari 1995 hebt u verklaard dat u niet blind bent voor de problematiek van de harde concurrentie vanuit Henegouwen en dat het onverstandig zou zijn geweest indien Vlaanderen ervoor pleitte dat Henegouwen als een doelstelling 1-gebied zou worden erkend.

De beslissing daartoe lag uitsluitend in de handen van de Europese Commissie ; Vlaanderen had daarin niets te zeggen. Nochtans heeft dit besluit enorme gevolgen voor een andere dan de betrokken regio. Europese middelen worden misbruikt om een aantal bestaande ondernemingen van hier weg te lokken.

Ik ben de mening toegedaan dat er vier types van delokalisatie zijn. Er is de delokalisatie "pur sang", zoals u zelf zegt, waarbij men de activiteiten stopzet en elders opstart. Er is de delokalisatie waarbij de activiteiten be-

houden blijven en er een overname plaatsgrijpt. Het derde type bestaat erin dat men de activiteiten ook niet in een ander gebied opstart, precies omdat men een nieuwe markt opzoekt.

Ik zie nog een vierde type en illustreer dit aan de hand van het volgende voorbeeld. De etikettenwever Dah Mei uit Taiwan wil 120 miljoen frank in een nieuwe vestiging in Henegouwen investeren. Voor deze investering zou het bedrijf, volgens bepaalde berichten, tot 35 percent expansiesteun krijgen van het Waalse Gewest, dat deze steun gedeeltelijk zal herfinancieren met middelen uit de Europese Structuurfondsen. Op die manier draagt de Europese subsidierегeling dus bij tot een verschuiving van de textielproductie van Europa naar Zuidoost-Azië.

Er is evenwel meer. Dah Mei heeft, volgens mijn informatie, de intentie enkel een klein service-centrum te bouwen waar voor potentiële klanten snel een paar monsters kunnen worden gegeven ; de grote bestellingen zullen nog steeds in Taiwan worden uitgevoerd met een loonkost van amper 25 percent van de onze.

De investering van 120 miljoen frank in een nieuwe vestiging in Henegouwen is een peulschil voor een bedrijf met een geschatte omzet van 50 miljoen dollar.

Op dit ogenblik overspoelen de Dah Mei-produkten trouwens de markt

Nelis-Van Liedekerke

tegen prijzen waartegen onze Vlaamse etikettenwevers in het geheel niet kunnen concurreren. Als ook deze plannen doorgaan, kan dit de doodsteek betekenen voor de twee Vlaamse etikettenweverij en, namelijk Nominette in Aalst en Shamrock-Ruga in Destelbergen. Deze Vlaamse bedrijven hebben het immers bijzonder moeilijk om hun concurrentiepositie in deze niche veilig te stellen, zodat ze dergelijke bijkomende concurrentiële druk in de eigen achtertuin niet aankunnen. Het enige wat zij nog meer kunnen bieden, is hun snelle service bij het uitmonsteren. De vestiging door Dah Mei van een klein service-centrum in Henegouwen waar men ook monsters zou weven, zal ervoor zorgen dat ook dit laatste competitief voordeel voor onze bedrijven verdwijnt.

Dah Mei zou hoogstens een vijftigtal jobs creëren, maar wellicht gaan hierdoor 150 werkplaatsen bij de Oostvlaamse bedrijven Nominette en Shamrock-Ruga voor de bijl. Zowel de Vlaamse als de federale regering hebben zich toch als prioriteit het behoud van de bestaande werkgelegenheid gesteld !

De regio Aalst kampt met een hoog werkloosheidscijfer. De werkloosheidsgraad bedraagt er 14,61 percent ; van de werklozen zijn er 20,98 percent vrouwen, het hoogste cijfer van de vijf regio's in Oost-Vlaanderen, het derde hoogste van heel het Vlaamse Gewest.

Nominette en Shamrock-Ruga stellen heel wat vrouwen tewerk. Wij mogen dan ook geenszins de 150 arbeidsplaatsen laten teloorgaan.

Ik laat opmerken dat Nominette geen verouderd bedrijf zonder toekomstkansen is. Er wordt hard gewerkt. Zopas is het gestart met de bouw van een nieuwe produktieruimte met een vernieuwd machinepark op het industrieterrein van Erpe-Mere. Naast het concurrentie-

probleem - dit als een terzijde, want het is van geen belang voor deze interpellatie - moet het bedrijf afrekenen met het grote probleem dat het moeilijk zijn oude gebouwen in het centrum naast het station kan verkopen. Kandidaat-kopers wensen dat de zone wordt gewijzigd in deels woonzone, deels ambachtelijke zone. Daartoe moet het BPA worden aangepast. Maar een oplossing voor dat probleem behoort niet tot uw bevoegdheid.

Onlangs heb ik nog contact gehad met werknemers van beide bedrijven. Deze zijn zeer ongerust. Een kernachtige uitspraak is mij bijgebleven : "Wij als werknemers en belastingbetalers steunen maatregelen waardoor wij ons eigen werk verliezen".

Mijnheer de minister-president, het gaat hier dus niet om een delokalisatie naar lage loonlanden, maar specifiek over concurrentievervalsing door een Zuidoostaziatisch bedrijf dat subsidies van het Waalse Gewest opstrijkt en nochtans geen noemenswaardige tewerkstelling creëert.

Via de pers heb ik vernomen dat u tegen de Waalse steun aan het Taiwanese bedrijf bent en reeds uitleg hebt gevraagd aan de Europese Commissaris voor het Concurrentiebeleid, Karel Van Miert, en uw Waalse collega, de heer Collignon.

In de commissievergadering van 24 januari 1995 deelde u mee dat de Europese Commissie principieel ingestemd heeft om het zuiden van West-Vlaanderen te erkennen als ontwikkelingszone. Hierdoor kan de Vlaamse overheid aan bedrijven uit deze regio een hogere investeringssteun verlenen om te voorkomen, wat nu vrij veel gebeurt, dat Westvlaamse bedrijven zich in Henegouwen of Noord-Frankrijk vestigen omdat daar meer subsidie kan worden bekomen. Weliswaar is dit een randopmerking, maar ze is belangrijk voor Nominette. Met andere woorden, Zuidwest-Vlaanderen wordt een bufferzone waar hogere

expansiesteun kan worden verdeeld. Mijn vragen zullen vooral daarmee verband houden.

Mijnheer de minister-president, laten wij duidelijk zijn : u hoort mij niet pleiten voor subsidies, zoals u herhaaldelijk hebt beweerd. Ik ben tegen steunmaatregelen.

Minister-president L. Van den Brande : In een polyfonie kunnen verschillende stemmen toch een prachtige zang vormen. De moeilijkheid is als er één stem uitschuift, de hele zang de mist ingaat.

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke : Ik heb steeds gezegd dat, enerzijds, in het beleid allereerst moet worden gestreefd naar het creëren van een vriendelijk bedrijfsklimaat en dat van het principe van het verstrekken van rechtstreekse subsidies moet worden afgestapt en, anderzijds, indien toch subsidies moeten worden verstrekt, mijns inziens ook een gedeelte van deze subsidies moet gaan naar bedreigde regio's en in elk geval naar KMO's.

Mijnheer de minister-president, ik wil u graag volgende vragen stellen.

Ten eerste, gaat u met ons akkoord dat het dossier Dah Mei een concurrentievervalsing vanuit Henegouwen betekent ?

Ten tweede, hoever staat het overleg met de Waalse regering ?

Ten derde, worden er concrete maatregelen overwogen ?

Ten vierde, wat de verhoogde expansiesteun betreft voor investeringen in eigen streek, hebt u op 24 januari laatstleden in de commissie gezegd dat de Europese Commissie reeds een principiële toezegging had gegeven. Is er nu al een formele toezegging ?

Ten vijfde, hoeveel bedragen deze subsidies ? U hebt ooit gezegd dat zij binnen het pakket van 5,7 miljard frank zouden blijven. Naar ik heb vernomen, wil de Vlaamse regering de subsidiegrens op 20 percent vast-

Nelis-Van Liedekerke

leggen, een percentage dat destijds van toepassing was voor Limburg in het kader van de structuurfondsgeschiedenissen.

Ten zesde, wat is de omvang van de aangeduide zone ? Naar verluidt wil de Europese Commissie de bufferzone aan de grens met Henegouwen zo beperkt mogelijk houden. Valt de grens met Oost-Vlaanderen ook onder deze zone ? Hoever reikt deze grens ? Valt de regio-Aalst eventueel ook onder de bufferzone ? Uiteindelijk is Aalst toch slechts een twintigtal kilometer van Henegouwen verwijderd.

Via een persbericht van de minister-raad van 3 februari vernemen wij dat er een samenwerkingsakkoord werd gesloten tussen de federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de buitenlandse investeringen. Het akkoord beoogt vier doelstellingen. Betreffende twee ervan kreeg ik graag toch wat meer uitleg.

Ten eerste, inzake het verbeteren van het algemeen investeringsklimaat van ons land. Wat wordt hiermee precies bedoeld ?

Ten tweede, inzake het verhogen van de doeltreffendheid van de gewestelijke acties. Wat is de inhoudelijke betekenis hiervan ?

Mijnheer de minister-president, onlangs was er een rel tussen u en eerste-minister Dehaene omtrent het aantrekken van buitenlandse investeringen. Bedoeld samenwerkingsakkoord maakt de vraag brandend actueel. U hebt gelijk heftig te reageren wanneer Vlaanderen en de gewesten als een adolescent worden bestempeld die zich van het ouderlijk gezag wil onttrekken.

De vraag is of de teksten van het akkoord niet lijnrecht ingaan tegen de teneur van de uitspraken van de eerste minister over het investeringspromotiebeleid ?

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, een aantal vragen die door mevrouw Nelis werden gesteld, waren ook aan de orde in de schriftelijke vraag van 20 december 1994 van de heer Van den Eynde. Ik heb uitvoerig geantwoord op de vragen betreffende Dah Mei. Deze interpellatie geeft mij echter de gelegenheid toch enkele kernelementen opnieuw naar voren te brengen.

Naar aanleiding van klachten van de twee bedrijven die u hebt aangehaald, heb ik contact opgenomen met Febeltex-Vlaanderen. De moeilijkheid is dat er misschien wel een aantal arbeidsplaatsen worden gecreëerd, veel minder echter dan in een "commercieel" centrum kan worden verwacht, en dan nog onder betwistbare subsidiëeringsvoorwaarden. Het risico bestaat dat daardoor precies een groot aantal werkplaatsen verdwijnt.

Mevrouw Nelis, desbetreffend zijn wij dezelfde mening toegedaan. Wij nemen ter zake geen andere standpunten in. Ik kan het merendeel van uw argumenten onderschrijven.

Het dossier dat u aanhaalt, dwingt ons tot het opentrekken van het probleem en het stellen van vragen omtrent het beleid dat door de Europese Structuurfondsen wordt gevoerd zoniet zouden wij, hoe belangrijk ook, terugvallen in de casuïstiek. Het dossier Dah Mei was in feite de concrete aanleiding tot het stellen van vragen.

Aan de Europese Commissaris bevoegd voor het Concurrentiebeleid en aan mijn collega van het Waalse Gewest heb ik schriftelijk uitleg gevraagd over de voorgenomen subsidiëring van Dah Mei. Ik heb meer bepaald gevraagd of het dossier werkelijk een vorm van overheidssteun geniet en of deze overheidssteun, geheel of gedeeltelijk, uit de Europese

Structuurfondsen wordt gefinancierd.

De Europese Commissaris bevoegd voor het Concurrentiebeleid, de heer Van Miert, heeft aan zijn diensten opdracht gegeven mijn vraag te onderzoeken.

Collega Collignon heeft schriftelijk geantwoord dat het bedrijf Dah Mei Silk inderdaad heeft beslist 125 miljoen frank te investeren te Moeskroen met het oog op de totstandkoming van de NV Signatiss, een bedrijf gespecialiseerd in de productie van zijde-etiketten bestemd voor de confectiesector. De productie, hoofdzakelijk bestemd voor de uitvoer, zou volgens collega Collignon zijn verzekerd door Waalse arbeiders, bij voorrang afkomstig uit het doelstelling 1-gebied, dus Henegouwen.

Volgens collega Collignon werd beslist aan de investering een steun toe te kennen van 33 percent bruto subsidie-equivalent - wat ongeveer 25 percent netto geeft - gelijkelijk ten laste van de begroting van het Waalse Gewest en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Formeel gezien, blijft hiermee de steun onder het door de Europese Unie toegelaten maximum van 40 percent bruto voor KMO's. Strikt gezien is het, binnen de toegelaten Europese reglementering, uiteraard gebonden aan het gebied in kwestie.

Omdat op een bepaald ogenblik berichten hieromtrent in de pers zijn verschenen dat zou zijn onderhandeld met de dienst FIOC, wens ik hier en nu deze berichten formeel tegen te spreken. Noch met FIOC noch met mijzelf of met mijn kabinet is er enig contact geweest. Naar aanleiding van onze actie en onze kritiek werd ons wel de vraag gesteld of men in Vlaanderen nog bereid is vreemde investeringen te aanvaarden. U ziet de hele polemiek over het misbruiken van argumenten. Wanneer wij enerzijds proberen te wijzen op de ordentelijke regels, staat anderzijds daar tegenover de

Van den Brande

idee dat wij geen vreemde investeringen meer zouden wensen.

Uit de verklaring en de toelichting van collega Collignon kan ik niet afleiden dat de vestiging in Henegouwen louter een commercieel centrum zou zijn. Ik heb daarover ook mijn idee, en dat wijkt niet ver af van het uwe. Ik kan dit echter uit de toelichting niet afleiden. Indien zulks toch het geval zou zijn, is het niet aan mij om concrete maatregelen te nemen tegen vermeende concurrentievervalsing. De Europese Commissaris moet ter zake zijn verantwoordelijkheid opnemen.

Eén element in de hervormde werking van de Europese Structuurfondsen belangt ons wel rechtstreeks aan. De middelen in deze fondsen zijn "per definitie" gericht naar de versterking van de economische omgeving. Ik stel vast dat vanuit het EFRO in doelstelling 1-gebieden commerciële investeringen worden gesteund, waardoor sommige bedrijfsinvesteringen op zeer hoge subsidie-equivalenten kunnen rekenen. Dit is niet volgens de letter en de geest van de subsidieregeling van de Europese Structuurfondsen. Dit is dan ook de reden waarom ik uitdrukkelijk aan de Europese Commissie heb gevraagd of zij het opportuun acht dat de middelen uit de Europese Structuurfondsen worden aangewend om commerciële investeringen te steunen.

Intussen heb ik verschillende contacten gehad met een aantal collega's in de Unie die eveneens met deze problematiek worden geconfronteerd.

Ook de federale overheid moet ten opzichte van de Commissie een houding aannemen waaruit blijkt dat een juiste toepassing moet worden gemaakt van wat kan en niet kan.

Deze middelen mogen niet worden aangewend voor commerciële investeringen. Het is de plicht van de Commissie, en in het bijzonder van de betrokken Commissaris, om daar-

over te waken. Ik zal deze aangelegenheid van dichtbij blijven opvolgen en de Commissaris uitdrukkelijk vragen ter zake de juiste richtlijnen te verstrekken en er nauwlettend op toe te zien dat zij precies worden toegepast.

Ik kom thans tot uw vragen in verband met de "buffering". Ik heb inderdaad op 24 januari 1995 meegedeeld dat de Commissie een principiële toezegging heeft gedaan. Tot op heden heb ik nog geen kennis van een definitieve beslissing door de Commissie. Meestal worden wij gelijktijdig met het publiek geïnformeerd. Ik kan u dus vandaag niet zeggen welke beslissing de Commissie genomen heeft. Wij hebben een aantal voorstellen geformuleerd, binnen het contingent van het inwoners-equivalent, voor ontwikkelingszones die in aanmerking komen.

Naar gelang van de ontwikkelingszone - over Vlaanderen gespreid en niet enkel de bufferzone maar ook de andere ontwikkelingszones moeten nog worden aangeduid - bedragen de subsidiepercentages 15 en/of 20 percent.

Wij hebben over het samenwerkingsakkoord lang onderhandeld met de andere deelstaat en met de federale overheid. Wij hebben dit samenwerkingsakkoord met overtuiging gesloten vanuit de overweging dat het aantrekken van investeringen een zaak is van de Gewesten. Daar moeten wij dus niet laten aan raken.

U hebt twee punten naar voren gebracht met name het algemeen investeringsklimaat en de doeltreffendheid van de gewestelijke acties. Wat het eerste punt betreft hebben we aan de federale regering uitdrukkelijk gevraagd, dat is een onderdeel van het samenwerkingsakkoord, wets- of reglementaire aanpassingen aan te brengen voor een aantal regelgevingen die hinderend zijn voor het aantrekken van vreemde investeringen. Ik geef u een voorbeeld. Wij hebben drie jaar aangedrongen opdat de regelgeving voor

de distributiecentra zou worden aangepast. Uiteindelijk is dit gebeurd omdat het een van de mogelijke vormen van investeren is. Dit is dus een goed voorbeeld van een aanpassing of een verbetering van het algemeen investeringsklimaat.

Inzake de doeltreffendheid van de gewesten is men, vanuit zijn bevoegdheid, bereid om mekaar te versterken. Als een investering zich richt op Vlaanderen is de investeringsvertegenwoordiger, de economische vertegenwoordiger - ook van Wallonië - ertoe verbonden daaraan zijn steun te geven en de nodige demarches te ondernemen.

Wat de rel betreft meen ik dat de zaken duidelijk zijn. Trouwens, de federale Eerste minister heeft een communiqué uitgegeven waaruit duidelijk blijkt dat hij akkoord gaat met mijn stelling met name dat het een zaak is van de Gewesten.

Wat de Verenigde Staten betreft kan ik enkel bevestigen dat 14 belangrijke investeringen tot stand zijn gekomen en er nog enkele in het vooruitzicht kunnen worden gesteld. Ongeveer 5.000 arbeidsplaatsen hangen samen met die Amerikaanse investeringen en ook een belangrijk deel van de 130 miljard frank investeringen die op die manier tot stand werden gebracht.

Er is dus geen tegenspraak in het samenwerkingsakkoord waarover we autonoom hebben onderhandeld. Wat gemeenschappelijk kan worden versterkt, zal worden gedaan. We trachten deze houding ook op andere punten aan te nemen. De autonomie vormt geen enkel beletsel tot samenwerking tot stand te brengen. Meer autonomie kan ook tot meer vrijwillige samenwerking leiden.

Samenvattend kan ik zeggen dat ik de zorgen deel van mevrouw Nelis met betrekking tot de werkloosheidssituatie in het gewest Aalst. De cijfers die u naar voren brengt, behoren tot de meest precaire cijfers voor heel Vlaanderen. Er zijn dus vol-

Van den Brande

doende redenen om versterkend te werken en niet op een artificiële manier. Als men echter onderuit wordt gehaald door toepassing van de subsidie-regelingen, die niet conform de Europese bepalingen zijn, dan wordt het natuurlijk moeilijk. Wij hebben daarop de nodige kritiek geuit en de Commissaris zeer uitdrukkelijk om uitleg gevraagd. Wij zullen deze zaak opvolgen en hopen dat via de bepaling van de ontwikkelingszones er in ieder geval een tijdelijke maatregel kan komen die ons in staat stelt een buffer te vormen ten aanzien van deze problematiek van de verschillende vormen delokalisatie.

Dit is mijn antwoord rekening houdend met het feit dat de Commissie nog geen beslissing heeft genomen.

De voorzitter : Mevrouw Nelis-Van Liedekerke heeft het woord.

Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Toch wens ik nog twee punten te vermelden.

Ten eerste, u zegt dat u aan de Commissaris, de heer Van Miert, uitleg hebt gevraagd. Dat is toch al een hele tijd geleden. Ik meen dat we deze dossiers toch niet op de lange baan mogen schuiven.

Ik vraag u dus met klem om te blijven aandringen op een beslissing, zodat wij tot een klare situatie komen.

Ten tweede, ik blijf toch in de kou staan inzake die bufferzone. Wat is de omvang van die bufferzone ? De Europese Commissie heeft gezegd dat dit moet beperkt blijven tot de grens met Henegouwen. Vlaanderen grenst ook aan Henegouwen. Kunt u daarover iets meer uitleg geven ?

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Ten eerste, Commissaris Van Miert heeft mij vorige week nog be-

vestigd dat de zaak in onderzoek werd gegeven en dat alle elementen zijn opgevraagd. Ik vertrouw er dus ten volle op dat ik daarover de nodige antwoorden zal krijgen.

Wat de algemene ontwikkelingszone-afbakening betreft, met daarin eventueel de bufferzone, werden er voorstellen geformuleerd. U weet echter dat het een gouden regel is, in het goede samenspel tussen de uitvoerende macht en het parlement, de voorliggende intenties met de nodige omzichtigheid te behandelen.

Wij hebben dus goede intenties, maar ons voorstel gaat verder dan wat de Commissie kan aanvaarden. Ik denk dat dit normaal is. Ik meen dus dat het weinig zinvol is om nu met vertrouwen af te wachten wat de Commissie ter zake zal beslissen. Ik kan u echter verzekeren dat dit punt geen week of geen dag buiten onze bekommernis valt. Wij zijn natuurlijk gebonden aan de inwoners-equivalenten waar we niet buiten mogen gaan. Dat geldt voor doelstelling 1, voor doelstelling-2, voor doelstelling-5b en voor de bepaling van de ontwikkelingszones. Per lidstaat kan maximaal een inwoners-equivalent van 35 percent, mits een hele reeks voorwaarden, worden aanvaard. Dat percentage moet dan over de verschillende gebieden in ontwikkeling worden geventileerd.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door mevrouw Nelis-Van Liedekerke werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 11.15 uur.*

— *De interpellatie wordt gehouden om 11.16 uur.*

Interpellatie van de heer M. Cordeel tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de sociale en de economische problematiek omtrent de Boelwerf-Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Cordeel tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de sociale en de economische problematiek omtrent de Boelwerf-Vlaanderen.

De heer Cordeel heeft het woord.

De heer M. Cordeel : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, hoewel niemand dit kan of wil geloven, wordt de kans op redding van de Boelwerf-Vlaanderen steeds kleiner. Vooral de verklaring van de minister-president dat de twee belangrijkste kandidaat-overnemers definitief hebben afgehaakt, is in het Waasland bijzonder hard aangekomen. Dit is niet verwonderlijk. Ondanks niet onaanzienlijke afslankingen was de Boelwerf-Vlaanderen gedurende de voorbije vijftien jaar immers steeds de belangrijkste werkgever in de regio.

Wanneer definitief het doek valt over de grootste Belgische scheepsbouwwerf, zijn de gevolgen nauwelijks te overzien. Bijna 1.200 mensen verliezen hun baan en bij de toeleveringsbedrijven zullen er eveneens honderden jobs verloren gaan. Dit is een drama voor Temse, voor het Waasland en voor heel Vlaanderen. Bij de Intercommunale van het Land van Waas werd inmiddels berekend wat de gevolgen kunnen zijn. In Temse zal het aantal werklozen met 40 percent stijgen, en in de gemeenten Kruibeke en Hamme wordt een

Cordeel

stijging van 10 tot 20 percent verwacht. Wanneer honderden Boelarbeiders hun job verliezen, zullen ze uiteraard de tering naar de nering moeten zetten. Hun koopkracht zal aanzienlijk verminderen, waardoor ook de middenstand flinke klappen zal krijgen. Twee jaar geleden, bij de vorige Boel-crisis, daalde de omzet met gemiddeld 10 percent. De Wase regio zal slechts moeizaam van deze catastrofe herstellen, vandaar dat op zijn minst klare taal moet worden gesproken met betrekking tot de fameuze reconversieplannen en de daarvoor noodzakelijke financiële middelen. Wanneer de werf niet meer te redden is, hebben de Boelarbeiders bovendien nog miljoenen aan afgestane afstandsvergoedingen tegood.

Graag kreeg ik dan ook een antwoord op volgende vragen:

Ten eerste, is er voor de Boelwerf-Vlaanderen als scheepsbouwer nog enige toekomst, nu alle gesprekken met kandidaat-overnemers niet het minste resultaat hebben opgeleverd?

Ten tweede, ingeval het doek definitief valt over de Boelwerf-Vlaanderen, pleit de Vlaamse regering voor reconversie. Zijn er in dit verband reeds concrete plannen? Welke financiële middelen zijn hiervoor beschikbaar?

Ten derde, de werknemers van de Boelwerf hebben een niet onaanzienlijke financiële bijdrage geleverd om de werf te redden. In totaal gaat het om meer dan 740 miljoen Belgische frank. De werknemers eisen dan ook een terugbetaling van dit bedrag. Welke oplossing stelt de Vlaamse regering ter zake voor?

Ten vierde, in 1992 werden reeds miljarden frank ter ondersteuning van de scheepsbouwsector onttrokken en gebruikt voor andere doeleinden. Is het juist dat er nu opnieuw een aantal miljarden, bestemd voor het scheepsbouwbeleid, werden overgeheveld naar het Limburg-

fonds, dit voor initiatieven in het kader van de Limburgse reconversie?

De voorzitter: De heer Luyten heeft het woord.

De heer P. Luyten : Mijnheer de voorzitter, ik deel de bekommerning van de heer Cordeel aangaande het sociale drama in het Waasland. Veertien dagen geleden heb ik in een actuele vraag aan de minister-president reeds gesteld dat wij ook bekommerd zijn over de reconversie van het Waasland.

Het reconversieplan van het Waasland moet op een open, democratische en milieuvriendelijke manier worden opgesteld. Er rijzen dan ook een aantal vragen. In Limburg is namelijk reeds gebleken dat, indien er geen democratische controle is, dit snel tot schandalen kan leiden. Via de pers vernemen wij dat er een informeel reconversiedossier bestaat, dat milieuvriendelijke projecten zou bevatten, met name het Belgomine-project, de grote ring van het Waasland en een ontubbing van de Scheldebrug. Het is dan ook noodzakelijk hierover binnen de pas erkende streekplatforms voor reconversie van het Waasland een discussie te houden. Dit kan echter maar op twee voorwaarden: ten eerste, dat alle democratisch verkozen partijen worden vertegenwoordigd in de raad van bestuur en ten tweede, dat de milieubewegingen op een of andere manier actief bij deze discussie worden betrokken. Pas dan kan men dit reconversieplan voorstellen aan de Vlaamse Raad die dan de controle kan uitoefenen. Werden hiervoor reeds de nodige maatregelen genomen?

De voorzitter : Mevrouw De Meyer heeft het woord.

Mevrouw M. De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, reeds tijdens de vergadering van 24 januari jongstleden, waarop de minister-president de dramatische wending in verband met het Boeldossier meedeelde, en

naar aanleiding van een actuele vraag van mezelf enkele weken geleden, werden punten aangehaald die nu ook in de interpellatie van de heer Cordeel naar voren komen.

Ten eerste: de volledige aanwending van de voor de scheepsbouw bestemde kredieten voor de mensen waarvoor ze zijn bestemd. Indien er geen scheepsbouw meer is, moet de integrale enveloppe naar reconversie gaan. Dit moet inderdaad op een open en democratische manier gebeuren en maximaal gedragen door alle mensen ter plaatse. De plaats hiervoor is inderdaad het streekplatform, op voorwaarde dat er aan de samenstelling ervan wordt gesleuteld. Nu maken de burgemeesters er deel van uit, wat niet goed is, aangezien het dan louter om lokale belangen gaat waardoor het regionaal belang kan worden overschaduwd.

Wij vragen dan ook dat de verkozenen op het Vlaamse en nationale vlak hierbij zouden worden betrokken, dit om tot een breed gedragen plan voor streekontwikkeling te komen. Bovendien is het noodzakelijk dat de plannen in de eerste plaats worden voorgelegd aan de betrokkenen, met name de werknemers van de Boelwerf.

Ten tweede, er bestaan geruchten in verband met bepaalde projecten. Er werd onder meer verwezen naar een ontubbing van de Scheldebrug, het Belgomine-project en dergelijke. Deze projecten hebben een enorme impact op het milieu en op de streekmobiliteit. Een overleg ter zake tussen het streekplatform en de overkoepelende milieubeweging van het Waasland is dan ook noodzakelijk.

Ten derde, tijdens de vergadering van 24 januari hebben wij gepleit voor extra inspanningen op het vlak van de sociale begeleiding. Wij hebben gesteld dat alles moeizaam zou verlopen indien de reconversie en de sociale begeleiding tegelijkertijd uit dezelfde scheepsbouwenvolpde zou dan moeten worden betaald. De mi-

De Meyer

nister-president heeft toen de deur op een kier gezet wanneer hij stelde dat er misschien extra mogelijkheden waren, onder andere via herstellingen binnen de regering of via het aantrekken van Europese gelden. Graag kregen wij ter zake meer duidelijkheid.

De voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De **heer G. Annemans** : Kan de minister-president meer duidelijkheid geven over het lot van de democratische bedrijven en reconversieplannen ?

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, vooraleer te antwoorden op de interpellatie van de heer Cordeel, wens ik te beklemtonen dat de Grondwet vrijheid van denken garandeert. Een debat hierover dat verder reikt dan het institutionele en ook filosofisch-staatkundige gronden heeft, kan beter in de commissie voor de Algemene Zaken worden besproken.

Mijnheer de voorzitter, elkeen die het dossier Boelwerf volgt, zal ermee akkoord gaan dat de primordiale vraag ter zake handelt over de mogelijkheid in de gegeven omstandigheden grote scheepsbouw op de werf van Temse in stand te houden.

Mijnheer Cordeel, ik deel uw bezorgdheid.

Ik ontken echter met klem dat ik mij verzet tegen grote scheepsbouw in Temse. Niet ik, maar de vrije markt, het prijsbeleid, de offertes, de hernieuwing van de investeringen en de modernisering van de werf bepalen of grote scheepsbouw in Temse nog toekomst heeft. De berichten in de media alsof de Vlaamse regering een eind wenst te maken aan de grote scheepsbouw in Vlaanderen zijn uit de lucht gegrepen. Mocht deze bewering correct zijn, had de regering twee jaar geleden niet zoveel inspan-

ningen geleverd om een oplossing uit te werken. Het is evenmin correct dat wij bepaalde activiteiten afschrijven en andere als allesreddend beschouwen. De Vlaamse regering heeft wel de taak de voor- en de nadelen af te wegen.

Thans wens ik de standpunten en beslissingen van de Vlaamse regering ter zake te verduidelijken.

Ten eerste, de streekplatforms die een hefboom kunnen zijn voor de manier waarop duurzame ontwikkeling en een omschakeling van de streek kunnen worden ontwikkeld.

Het besluit van 20 juli 1994 inzake het vernieuwd regionaal beleid voorziet, mijns inziens, in voldoende kansen met betrekking tot communicatie en het afsprakenbeleid met de Vlaamse regering.

Ik beklemtoon dat de Vlaamse regering er voorstander van is dat "alle levende en levendige krachten" van de streek betrokken worden bij de werking van het streekplatform. De clausule van het basisbesluit inzake de samenstelling van het bestuur van het platform sluit de medewerking van de verschillende politieke beleidsverantwoordelijken en de milieubeweging aan de duurzame reconversie van de streek niet uit. De streek moet zelf bepalen in welke mate de participatie van deze groepen mogelijk moet worden gemaakt.

Om het even welk project dat zal worden ingediend - dus niet een globaal reconversieplan - wordt behandeld volgens de normale regels van de exploitatievergunning. De Vlaamse regering kan geen afwijking toestaan.

Bepaalde sprekers hebben gewezen op de reconversiegeschiedenis van Limburg. Het is de harde werkelijkheid dat ik het puin van mijn voorgangers heb moeten ruimen. Deze regering heeft dat met overtuiging gedaan.

Het model van de reconversie van Limburg wordt niet a fortiori over-

gedaan in het Waasland. Ik ben van mening dat wij op basis van de nieuwe regelgeving inzake de streekplatforms moeten zoeken naar nieuwe mogelijkheden.

Ten tweede, de vragen inzake Gimvindus en het Limburgfonds.

De Vlaamse Raad heeft op 13 juli 1994 het decreet goedgekeurd betreffende de herstructurering van GIMV, Gimvindus, VMH, NV Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en de Permanente Werkgroep Limburg (PWL). Dit decreet voorziet in een verplichte financiering van het Limburgfonds door Gimvindus. Ten gevolge van de balansoptimalisatie wordt niet voorzien in afzonderlijke kredietposten voor de strategische sectoren zoals staal, textiel, steenkool en scheepsbouw. De middelen hiertoe worden betrokken uit de resterende balansposten en bancaire financieringen. Het decreet voorziet eveneens in een begrotingstransfer van 10 miljard frank naar het Vlaamse Gewest dat wordt gefinancierd met trekkingsrechten. Het decreet wordt correct uitgevoerd. Zoals beloofd heeft de commissie ondertussen een informatiemap ontvangen.

De voor de scheepsbouw geplande fondsen blijven bestemd voor deze sector. De gelden die niet langer in de grote scheepsbouw kunnen worden geïnvesteerd, zullen gebruikt worden voor de omschakeling en de reconversie.

Ten derde, de regeling van de sociale situatie van de werknemers.

Deze problematiek is in eerste instantie een zaak van de betrokken werknemers en de gefailleerde werkgever. Het arbeidsrecht garandeert de werknemers de mogelijkheid al de wettelijke rechten te kunnen uitoefenen. Het personeel werd overgenomen met behoud van anciënniteit. Op die manier "herwint" het personeel automatisch de rechten waarvan zij trouwens voordien geen afstand hadden gedaan. Bij de berekening

Van den Brande

van de opzegvergoeding zal dus rekening moeten worden gehouden met de anciënniteit.

Mijnheer de voorzitter, de vraag over de toegang van de curatoren tot de werf werd niet gesteld. Mocht zij wel gesteld zijn, had ik haar niet beantwoord. De uitvoerende macht mag zich immers niet mengen in de toestand van een gefailleerde vennootschap. Ik wens mij daaraan te houden. Dit neemt echter niet weg dat de regering, samen met andere geïnteresseerden, enerzijds zoekt naar oplossingen inzake reconversie van de getroffen streek zodat de tewerkstelling wordt aangezwengeld en anderzijds, naar een billijke regeling voor de werknemers die geen perspectieven hebben op andere tewerkstelling.

De vragen die de heer Cordeel in zijn interpellatie heeft gesteld - ik waardeer overigens ten zeerste dat hij voldoende zin voor realisme heeft en beseft wat kan en wat niet - zullen zeker een oplossing krijgen.

Mocht de grote scheepvaart in Vlaanderen een toekomst hebben gehad, dan hadden wij Boelwerf volmondig gesteund. Die had zij evenwel niet. Laten wij dus de moed opbrengen om een blad om te slaan en aan een nieuw boek te beginnen.

De voorzitter : De heer Cordeel heeft het woord.

De heer M. Cordeel : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn toelichting.

Nochtans onderstreep ik nogmaals dat mijn voornaamste zorg is om, indien Boelwerf wordt gesloten, zo vlug mogelijk werk te maken van de reconversie met het oog op het behoud van de werkgelegenheid. Verschillende bedrijven zijn geïnteresseerd in het opstarten van een productielijn op de terreinen van de Boelwerf, wat nieuwe hoop betekent voor de betrokkenen.

De voorzitter : De heer Luyten heeft het woord.

De heer P. Luyten : Mijnheer de voorzitter, ook ik dank de minister-president voor zijn antwoord.

Toch vraag ik mij af of de Vlaamse regering zal onderzoeken of de door mij aangehaalde voorwaarden voor de samenstelling van de raad van bestuur van het streekplatform voor het Waasland wel vervuld zullen zijn vooraleer dat laatste te erkennen. Zullen, met andere woorden, in de raad van bestuur de verschillende partijen vertegenwoordigd zijn ? Zullen bovendien de milieu-organisaties bij de werking ervan worden betrokken ? Als dit niet gebeurt, staan wij nergens. Indien alles wordt overgelaten aan de lokale overheden, dan zullen die misschien voor categorie A alleen burgemeesters inzetten, wat erop neerkomt dat er maar één strekking uit heel de streek wordt vertegenwoordigd. Dat lijkt mij niet gezond wanneer men een goed reconversieplan voor het Waasland wil voorbereiden.

De voorzitter : De heer Lenssens heeft het woord.

De heer J. Lenssens : Mijnheer de voorzitter, ik dank u dat u mij toestaat hier even op in te pikken.

Het zou even onterecht zijn mochten de lokale beleidsmensen, zeker nu zij na de jongste gemeenteraadsverkiezingen net een ambtstermijn van zes jaar aanvangen, niet of onvoldoende in de raad van bestuur van het streekplatform zijn vertegenwoordigd. Zij zijn het die de verantwoordelijkheid dragen.

Overigens, ik herinner eraan dat mijn kritiek op de vroegere impulsprogramma's, die ik nochtans als lid van de Vlaamse regering mee heb goedgekeurd, er onder andere in bestond dat wij veel te betuttelend optraden en dat wij te veel nieuwe structuren creëerden waarbij de lokale autoriteiten, College van Burgemeester en Schepenen, de gemeente-

besturen, onvoldoende betrokken waren.

Ik vind het zeer positief dat de burgemeesters zich ook willen engageren om het plan tot een goed einde te brengen. Zij zullen bij de uitvoering van reconversieprojecten een zeer belangrijke rol spelen.

De voorzitter : Mijnheer Lenssens, in dit verband laat ik opmerken dat in de raad van bestuur van het streekplatform dat in mijn streek, Kortrijk, is opgericht, alle zoals de minister-president het beschreef "levende krachten" vertegenwoordigd zijn. Het gaat hier niet alleen om burgemeesters. De A-groep is samengesteld uit politici van de partijen die een mandataris in de regio hebben. In de B-groep heeft men de werkgeversorganisaties in de ruimste zin, terwijl de C-groep voor de werknemersorganisaties is. Ten slotte is er nog de D-groep, waarin alle betrokken organisaties vertegenwoordigd zijn. Daar vindt men afgevaardigden van de onderwijs- en landbouwsector, milieu-organisaties. Uiteindelijk is het toch de bedoeling dat het streekplatform de krachten mobiliseert zonder een al te zware politieke inslag. De essentie van het streekplatform is dat de streek een door de bevolking gedragen reconversieplan krijgt. Het ligt aan de regio zelf om een platform met een zo ruim mogelijk palet aan vertegenwoordigers samen te stellen.

De heer Cordeel heeft het woord.

De heer M. Cordeel : Mijnheer de voorzitter, ik doe een kleine suggestie. Indien het dan toch definitief met de grote scheepvaart gedaan is, stel ik voor dat de terreinen van de Boelwerf ter beschikking worden gesteld van de intercommunale zodat men zo snel mogelijk de reconversie op gang kan brengen met het oog op het behoud van de werkgelegenheid. Overigens zijn in de intercommunale alle partijen vertegenwoordigd.

De voorzitter : Mijnheer Cordeel, in een streekplatform zijn de intercommunales de facto vertegenwoordigd.

De heer P. Luyten : Dat is precies het probleem. In de intercommunale van het Waasland hebben niet alle "levende krachten" zitting.

De voorzitter : Let wel : een streekplatform is geen emanatie van de intercommunale !

De heer P. Luyten : Dat is waar. Het gaat om een vertegenwoordiging van de verschillende krachten.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik ben de heer Lenssens dankbaar dat hij goede ideeën laat wijken voor nog betere. Zijn vergelijking met de impulsprogramma's is zeker terecht. Welke maatregel ook kan worden verbeterd. In ieder geval dank ik hem voor zijn steunbetuiging.

De voorzitter heeft gelijk wanneer hij zegt dat het niet de regering is die bepaalt wie deel uitmaakt van de algemene vergadering van het streekplatform. Het streekplatform van Kortrijk, dat meteen ook het oudste is van Vlaanderen, is daar een goed voorbeeld van. Zelfs de milieu-organisaties zijn erin vertegenwoordigd. In de streek zelf wordt dus naar een evenwicht gezocht.

Het streekplatform Waasland en Dendermonde is - laat dit duidelijk zijn -, net zoals de andere streekplatforms, geen nieuw formeel instituut. Het doel is oriëntatie te geven aan het beleid en te komen tot een consensus over de samen uit te werken prioriteiten. Er is dus alle ruimte om iedereen erbij te betrekken.

Zet evenwel de dingen niet op hun kop. Er moet geen milieubeleid via het streekplatform worden gevoerd. Dat is ook niet uw stelling, mijnheer Luyten. Het is de bedoeling dat iedereen in het platform zijn zeg doet

om nadien tot een consensus te komen over het beoogde doel.

Misschien is het een nuttige suggestie dat de streekplatforms samenkomen om ervaringen uit te wisselen.

De voorzitter : Ik kan de commissieleden steeds de lijst met de namen van alle bij het streekplatform van Kortrijk aangesloten organisaties opsturen.

De heer P. Luyten : De regering heeft wel de wijze van erkenning in de hand.

Minister-president L. Van den Brande : Daarom is zij ook de regering.

Al te vaak verwijt men ons een betuttelend optreden. Ik zie niet hoe wij meer rekening kunnen houden met de betrokkenen bij de uitwerking van een charter over de aan te houden prioriteiten, of het nu gaat over infrastructuur of over culturele infrastructuur met haar economisch aspect, dan op deze manier.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Cordeel en mevrouw Nelis-Van Liedekerke werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 11.46 uur.*

— *De interpellatie wordt gehouden om 11.47 uur.*

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister

van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de toekomstplannen van Electrabel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de toekomstplannen van Electrabel.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ongeveer drie jaar geleden had ik het genoegen een bezoek te brengen aan Electrabel met het oog op de door het VEV te voeren politiek en de problemen inzake de levenssfeer. Uit dit bezoek heb ik een aantal zaken geleerd. Een eerste zaak is de opdeling tussen de verschillende manieren waarop elektriciteit wordt opgewekt, dus een indeling volgens de bron waaruit de elektriciteit wordt opgewekt. Een eerste en ook de grootste bron is atoomenergie ; een tweede bron is gas, een derde steenkool en een vierde de verbranding van olie. Er werd ook een indeling gemaakt van de centrales volgens de verschillende mogelijkheden. Electrabel heeft zelfs een hydro-elektrische centrale in Troispoints.

Ik was ook in de gelegenheid een aantal steenkoolcentrales te bezoeken, onder meer die van Schelle, Roodenhuize en Langerbrugge.

Ik was opgeschrikt enerzijds door de vaststelling dat Electrabel een aantal van deze steenkoolcentrales, waarvan ik er drie heb opgesomd, wil sluiten. Sluiting betekent rationalisering en betekent ook dat personeel zal moeten afvloeien. Op dit ogenblik is er sprake van 2.000 personeelsleden die op termijn zouden moeten afvloeien. Anderzijds zullen deze steenkoolcentrales noodzakelijk-

Van Vaerenbergh

kerwijs moeten worden vervangen ofwel door atoomenergie, ofwel door gascentrales.

Het doel van mijn interpellatie is nu reeds een schot voor de boeg te geven opdat men zowel bij Electrabel als inzake het politieke beleid aan de ene kant aandacht zou hebben voor de werkgelegenheid en voor de mensen die moeten afvloeien en dat, aan de andere kant, indien deze steenkoolcentrales worden gesloten, onze bekommernis moet zijn door welke energiebronnen zij zullen worden vervangen. Worden zij vervangen door gascentrales of door atoomenergie? Dit is een belangrijk gegeven vooral in het kader van de politiek die in dit land zal worden gevoerd. Ik geef toe dat deze bevoegdheid zich bevindt op de snede tussen federale en Vlaamse bevoegdheden. In elk geval is de werkgelegenheid een Vlaamse zorg. Trouwens, vorige interpellaties hebben er steeds op gewezen dat het een voortdurende zorg is van uzelf en van de regering om de tewerkstelling op peil te houden.

Mijnheer de minister-president, graag had ik een antwoord op de vragen die ik in mijn interpellatieverzoek heb opgesomd. Voor zoveel u ervan op de hoogte bent, vernam ik ook graag de eventuele aanzet tot alternatieven voor sommige steenkoolcentrales.

De eigenlijke bedoeling van mijn interpellatie was een debat op gang te brengen vooral met het oog op de 2.000 personeelsleden van Electrabel die mogelijks zouden moeten afvloeien.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, met uw goedkeuring zal ik mij in mijn antwoord tot de essentie beperken. Het is inderdaad een complex probleem.

Mijnheer Van Vaerenbergh, wanneer ik het interpellatieverzoek ontving, meende ik te begrijpen dat u vooral de aandacht wilde vestigen op een mogelijk toekomstig probleem en op de vraag hoe wij dit probleem in de toekomst zullen oplossen.

Strikt gezien behoort deze materie tot de bevoegdheid van de federale regering. Dit is geen paraplu maar een vaststelling waarover wij het beiden eens zijn. In ieder geval moet de problematiek van de sluiting van centrales in het Uitrustingsplan worden opgenomen. Zoals bekend, gaat het om een tienjarenplan waarbij door de centrales aard en vermogen worden vermeld die in de komende tien jaar moeten worden opgebouwd en/of ontmanteld om aan de elektriciteitsvraag te kunnen voldoen. De vraag is welk vermogen daartoe nodig is. Doen wij het met een houtkachel of met een waterval, en zoveel hebben wij er niet!

De heer E. Van Vaerenbergh : Toch wel, er is een kunstmatige in Troisponts.

Minister-president L. Van den Brande : Dat is juist. Merkwaardig genoeg is er ook een onder Givet waar de Electricité à pompage een schitterend project heeft opgezet; het is wel een heel duur project waarbij het systeem erin bestaat dat wanneer de elektriciteit goedkoop is, er wordt opgepompt, en wanneer ze duur is men het water laat neervallen en op die manier opnieuw elektriciteit wordt gegenereerd.

Zoals bekend omvat het huidige Uitrustingsplan de periode 1988-1998. Pas in 1998 wordt een nieuw plan verwacht. Dit plan moet door de federale minister van Economische Zaken worden goedgekeurd, op advies van het Controlecomité voor Gas en Elektriciteit, waarin - in tegenstelling tot vroeger - het Vlaamse Gewest, weliswaar enkel als adviserend orgaan is vertegenwoordigd.

In het licht van het nieuwe Uitrustingsplan, hebben onze vertegen-

woordigers in het Controlecomité uitdrukkelijk verklaard dat de zorg voor de werkgelegenheid moet meespelen in de afweging van het plan 1998-2008. Ik ga er inderdaad van uit dat het concept van een tienjarenplan in de toekomst zal behouden blijven, maar men weet nooit. Het is dus niet mogelijk op de zaken vooruit te lopen. Wij zullen in elk geval een partner zijn in het gesprek. Daarna zal de oriëntatie door het Controlecomité moeten worden vastgelegd en uiteindelijk door de federale minister van Economische Zaken worden goedgekeurd.

Mijnheer Van Vaerenbergh, met de zorg die u in uw interpellatie heeft verwoord, moet bij het opstellen van het volgende tienjarenplan zeker rekening worden gehouden met de afweging van opbouw en/of ontmanteling van elektriciteitscentrales. Dit plan wordt nu voorbereid en moet uiterlijk in 1998 van kracht worden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 11.55 uur.*

— *De interpellatie wordt gehouden om 11.56 uur.*

Interpellatie van de heer F. Vergote tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de problematiek van de sierteelt

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vergote tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de problematiek van de sierteelt.

Voorzitter

De heer Vergote heeft het woord.

De heer F. Vergote : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de Belgische sierteelt vertegenwoordigt in reële cijfers een totale produktiewaarde van zowat 16,5 miljard frank. In 1991 bedroeg de Vlaamse export van sierplanten 7,564 miljard frank. De sector telt een duizendtal voltijds tewerkgestelden.

De actuele situatie in de sierteelt vertoont een duaal beeld. Enerzijds zijn er een aantal sterke sectoren, zoals perkplanten, potchrysanten en boomkwekerijen, die zijn gekenmerkt door een dynamische ontwikkeling, een assortimentsverbreding en de toepassing van nieuwe teelttechnieken. Anderzijds zijn er een aantal zwakke sectoren, zoals kasplanten en snijbloemen met als kenmerken een lagere rendabiliteit, een algemene malaise en weinig innovatie.

Vandaag wordt de sierteelt geconfronteerd met een aantal ernstige handicaps, die haar verdere expansie en ontwikkeling belemmeren. Het gaat hier meer specifiek om een niet-verzekerde afzet, het tijdverlies bij het marktklaar maken, de hogere verkoop- en transportkosten, de langere betalingstermijnen, het ontbreken van informatie over de vraag- en aanbodsituatie, de prijsvorming en de markttendensen.

Elke teler stelt zich daarbij individueel op in het marktgebeuren en legt daarmee een hypotheek op de ontwikkelingsmogelijkheden van de sector.

Het ondernemersrisico in de sierteelt is groter dan in de groententeelt. Gebrek aan liquiditeit wegens minder goede rendabiliteit of de lange betalingstermijnen komen hier veel meer voor dan in de andere tuinbouwsectoren. Illusterend is het feit dat de sierteelt in West-Vlaanderen slechts 20 percent van de bedrijven met teelten onder glas vertegen-

woordigt, terwijl de sierteelt wel 40 tot 50 percent van de serrebedrijf ven met financiële problemen vertegenwoordigt.

Beleidsmatig kunnen we stellen dat de GATT-akkoorden voor de tuinbouw als geheel, geen onoverkomelijke hinderpaal hoeven te vormen. Wat echter wel zorgen baart, is het federale overheidsbeleid inzake fiscaliteit. U hebt in uw Beleidsbrief voor Landbouw van november 1993 op pagina 7 erkend - en ik citeer : "Het hoge BTW-tarief voor de sierteelt en de hoge accijnzen op stookolie vormen een knelpunt die het de sector moeilijk maakt in de concurrentiestrijd, vooral met Nederland". Einde citaat.

De Belgische sierteelt ondervindt een concurrentienadeel door het hoge BTW-tarief van 20,5 percent. In Nederland en Duitsland daarentegen bedraagt dit tarief slechts 6 percent. Dit fiscaal gunstregime, dat in theorie niet verlengbaar is, werd hen tot 31 december 1994 toegestaan krachtens een EU-richtlijn van 19 oktober 1992. Mijn collega, mevrouw Nelis-Van Liedekerke, heeft hierover op 13 december 1994 minister Maystadt geïnterpelleerd. Zijn antwoord was echter vaag en onbevredigend. Het valt te vrezen dat beide landen vragende partij zijn voor een verlenging of voor andere faciliteiten om hun gunstige positie te bestendigen. Daarom vraag ik u overleg te plegen met minister Maystadt en te zeggen dat België onder geen beding deze concurrentievervalsing nog langer wil dulden. Ofwel wordt het BTW-tarief gelijkgesteld met dat van de Nederlandse en Duitse sierteelt, ofwel worden andere maatregelen genomen die het concurrentienadeel van onze bedrijven neutraliseren.

Vlaanderen heeft nochtans, door zijn centrale ligging in Europa, zijn geschikte gronden, zijn zacht klimaat en gekwalificeerde kandidaat-bedrijfsleiders, nog toekomst als produktiegebied voor de sierteelt.

Hiertoe moeten echter een aantal voorwaarden worden geconcretiseerd door de sector zelf en door de overheid en dit op een vijftal domeinen : ten eerste, de commercialisatiestructuur ; ten tweede, de sortimentsverbreding en aanpassing van de marktorganisatie ; ten derde, de voorlichting en een aangepast overheidsbeleid ; ten vierde, het milieu ; ten vijfde, de ruimtelijke ordening.

Het eerste domein omvat de verbetering van de commercialisatiestructuur.

De Vlaamse sierteelt heeft nood aan één veiling, waar alle siertelers met hun produkten naartoe kunnen. Momenteel trekken 4 op 10 Vlaamse siertelers met hun produkten naar Nederlandse veilingen. In tegenstelling tot de sector van groenten en fruit, die wel goed is gestructureerd, voldoet de huidige structuur niet. Produco, de veiling van Wetteren, stelt weinig voor. Flora van Aalst, waarmee Wetteren samenwerkt, is niet alleen te klein, maar is voor 90 percent op snijbloemen afgesteld.

De inspanningen voor intensere samenwerking tussen de bestaande sierteeltcoöperaties, de schaalvergroting en de taakuitbreiding van het bemiddelingsbureau moeten worden geïntensiveerd en uitgebreid. Die inspanningen moeten in de eerste plaats van de sector zelf komen. Toch kan de Vlaamse overheid een bemiddelingsrol spelen bij het oprichten van een efficiënt bemiddelingsbureau. Uit informele contacten blijkt dat de wil voor de oprichting van dergelijk bemiddelingsbureau in die sector aanwezig is. Eén partner, namelijk Euroveiling uit Brussel, zou echter de hele zaak, uit eigenbelang, saboteren.

Het tweede domein betreft de nood aan sortimentsverbreding en aanpassing van de marktorganisatie. Differentiatie en specialisatie zijn hier de kernbegrippen. Differentiatie moet gebeuren naar produkt en doelgroep. De potchrysanten, perkplanten en boomkwekerijen hebben hun

Vergote

dynamisme te danken aan de ontwikkeling van nieuwe soorten, vormen en selecties in hun sortiment. De sierteelt moet de nadruk leggen op hooggekwalificeerde produkten. De know-how en de materialen zijn hiervoor beschikbaar. De overheid kan daarbij een belangrijke adviserende rol spelen.

Het derde domein betreft de nood aan voorlichting en een aangepast overheidsbeleid. De overheid heeft de taak de sector maximaal te informeren. De voorlichting moet zich concentreren rond twee terreinen, met name de teelttechnische en de bedrijfseconomische voorlichting. Daarnaast kunnen bedrijven een beroep doen op privé-consulenten, maar dit moet een additionele optie blijven, om alle bedrijven een eerlijke kans te geven op informatie. Bovendien moet de overheid opteren voor een constructief beleid. Verhoging van de concurrentiekracht, behoud en groei van de werkgelegenheid en verhoging van de welvaart moeten de primordiale beleidsopties worden. Uw partijvoorzitter, Johan Van Hecke...

Minister-president L. Van den Brande : In wie ik alle vertrouwen heb.

De heer G. Annemans : Dit vertrouwen werd zelfs nooit aan het wankele gebracht!

De heer F. Vergote : ... heeft op dinsdag 6 september 1994 tijdens zijn toespraak op de algemene vergadering van de arrondissementsraden Gent en Eeklo, in Sleidinge, gezegd dat de nieuwe Vlaamse administratie ALT de Vlaamse landbouw nu moet wapenen en als knipperlicht dienst moet doen. Alle beslissingen moeten door deze administratie worden getoetst op de sociaal-economische gevolgen voor de landbouw. Mutatis mutandis moet dit dan ook voor de sierteelt gelden.

In het kader hiervan valt het op dat de tuinbouw een vergeten sector is in de ALT-studie betreffende de soci-

aal-economische gevolgen van het MAP. Waarom wordt niet grondig nagegaan op welke wijze de tuinbouw zal worden getroffen door het MAP?

Een bijzondere kanttekening dient te worden gemaakt bij het wetenschappelijk onderzoek. Via informele contacten bereiken mij berichten over het weinig praktische karakter ervan. Bovendien zou heel wat geld en energie in onnuttige zaken worden gestoken. Als voorbeeld werd het PCS te Destelbergen aangehaald. Dit zou de provincie 6 miljoen frank per jaar kosten. Waarom wordt het wetenschappelijk onderzoek niet beter gecoördineerd, om overlapping en nutteloze kosten te vermijden?

Het vierde domein betreft de milieu-problematiek. De problemen in de glasteelt situeren zich hoofdzakelijk op het vlak van verwarming. Vanaf volgend jaar worden de emissienormen voor rookgassen van verwarmingsinstallaties van toepassing. Dit vraagt een aanpassing van de glastuinbouwsector. De overheid moet echter beseffen dat aan de CO₂-norm slechts kan worden voldaan wanneer er zwavelarme zware stookolie aan een bedrijfseconomisch aanvaardbare prijs wordt aangeboden. De energiekost is de zwaarste financiële last voor een tuinbouwbedrijf. De beslissing van de ministerraad om de vrijstelling van accijnzen voor zware stookolie met een laag zwavelgehalte te verlengen tot 31 december 1995 is daarom een positieve stap. De sector hoopt dat dit stelsel nog enkele jaren van kracht kan blijven. De Nederlandse regering heeft in dit kader ook maatregelen uitgewerkt, waaronder een verlaging van de gasprijzen om de sector door de huidige crisis heen te helpen. Vanuit milieuoogpunt kan aardgas een oplossing bieden. Talrijke glastuinbouwbedrijven kunnen op dit ogenblik echter niet worden aangesloten op het aardgasnet. Bovendien kost een kubieke meter aardgas 8,75 frank, tegenover 3 frank voor een liter stook-

olie. Om een bedrijf met een oppervlakte van 4.000 vierkante meter te verwarmen tot 22 graden, kost dat 2 miljoen frank met aardgas tegenover 800.000 frank met stookolie.

Het vijfde domein betreft een ruimtelijke ordening waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van de tuinbouwsector.

De ontwikkeling van de sierteelt zal in grote mate afhangen van de houding die de overheid aanneemt tegenover de oprichting of de uitbreiding van bedrijven. Sociaal-demografische ontwikkelingen en milieuaspecten leggen echter een hypothek op de toekomstige ontwikkelingsdynamiek van de siertelers.

Enerzijds worden heel wat gronden die geschikt zijn voor de sierteelt, ingenomen voor woningbouw, de industrie en het aanleggen van wegen, en anderzijds wordt de uitbreiding of de nieuwbouw van tuinbouwbedrijven door de overheid en de publieke opinie beschouwd als een storend element in het landschap. Bijgevolg worden de bouwvergunningen vaak geweigerd, dit zelfs in homogene agrarische gebieden waar de tuinbouw de belangrijkste produktierichting uitmaakt.

Kan er daarom niet worden gedacht aan het afbakenen van tuinbouwgebieden? Binnen deze gebieden zouden alle gronden worden opgenomen die geschikt zijn voor tuinbouw en een andere bestemming zou er niet als absolute prioriteit kunnen worden verdedigd.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, uit het voorgaande blijkt dat de sierteeltsector momenteel heeft af te rekenen met een aantal structurele problemen. De grote uitdaging waarvoor deze sector vandaag staat, is het telen van kwaliteitsprodukten op een economisch rendabele manier. Ik wil dan ook een lans breken voor de nodige ondersteuning van deze sector ten einde de concurrentiemogelijkheden te verhogen, de investe-

Vergote

ringen aan te moedigen en de werkgelegenheid te behouden. Het lijkt mij dan ook aangewezen dat de Vlaamse overheid resoluut kiest voor een optimale steun en begeleiding, voor coöperatie en het faciliteren van de regelgeving.

Mijnheer de minister-president, sta me toe, u in dit verband een aantal vragen te stellen.

Ten eerste, bent u bereid om voor de door u vastgestelde problemen in verband met de sierteelt een oplossing voor te stellen ? Ik verwijs in dit verband naar uw beleidsbrief Het Landbouwbeleid in Vlaanderen. Hoe staat u tegenover een gelijk-schakeling van het Belgische BTW-tarief inzake sierteelt met het Nederlandse ?

Ten tweede, bent u bereid bemiddelingspogingen te ondernemen ten einde de commercialisatiestructuur in de sector te optimaliseren ?

Ten derde, bent u bereid het overheidsbeleid op het vlak van de sierteelt op een constructieve manier om te buigen ? Welke concrete maatregelen zult u ter zake nemen ?

Ten vierde, waarom wordt in de ALT-studie over de sociaal-economische gevolgen van het MAP grotendeels voorbijgegaan aan de tuinbouwsector ? Op welke wijze zal de tuinbouw in het algemeen, en de sierteeltsector in het bijzonder, door het MAP worden getroffen ?

Ten vijfde, kan het wetenschappelijk onderzoek niet praktischer naar de sierteeltsector worden georiënteerd ? In hoeverre heeft de betrokken sector hierbij inspraak ?

Ten zesde, zult u initiatieven nemen om de energiekost voor de sierteeltbedrijven in the long run te verlichten ?

Ten zevende, hoe staat u tegenover het afbakenen van de tuinbouwgebieden ?

Ten achtste, bevat het Syntheseverslag van de Landbouwconferentie concrete aanbevelingen met betrekking tot de sierteeltsector ? Zo ja, welke ?

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, de interpellatie van de heer Vergote biedt mij de gelegenheid om een aantal inzichten te verduidelijken.

Ten eerste, het BTW-tarief voor de sierteeltsector is in België hoger dan in andere landen, onder meer Nederland. Dit wordt door de betrokken sector ervaren als een handicap om de concurrentiepositie te kunnen handhaven. Hoewel het om een federale bevoegdheid gaat, heb ik bij de minister van Financiën reeds herhaaldelijk aangedrongen op een gelijkstelling van het BTW-tarief met het Nederlandse. Ik neem aan dat dit probleem binnen de Europese Gemeenschap een oplossing zal krijgen.

Ten tweede, vermits de uitbouw van een optimale commercialisatiestructuur zowel in het belang is van de sierteeltsector als van de overheid, spreekt het voor zich dat beide partijen hierin hun verantwoordelijkheid dienen op te nemen, dit bij voorkeur in een benadering die door beiden wordt onderschreven. Ik verwijs hierbij naar de recente evolutie in de groentetese sector, waar de twee grootste groenteteveilingen van Vlaanderen zijn gefusioneerd, wat niet zonder problemen is verlopen. Tussen de meeste groenteteveilingen is er, via de simultaanverkoop, een intense samenwerking tot stand gekomen. Het zou goed zijn wanneer men ook in de sierteeltsector tot een dergelijke samenwerking kon komen, maar dit kan niet bij decreet worden geregeld. De initiatieven moeten vanuit de sector zelf komen. Deze initiatieven kunnen wel door de overheid worden gesteund, bijvoorbeeld via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

Ik zal echter geen initiatieven steunen die leiden tot een versnippering van de commercialisatiestructuur. Er zijn concrete mogelijkheden om de samenhang in de sierteeltsector tot stand te brengen. In de groenteteelt kwam men tot een akkoord, dit evenwel na moeizame onderhandelingen en discussies over het eigen logo, het eigen imago, enzovoort.

Ten derde, voor de Vlaamse landbouwbevoegdheden, voornamelijk voor het Vlaamse Landbouwinvesteringsfonds en de VLAM, hebben wij een eigen aanpak gepland. Vermits dit beleid betrekking heeft op alle geledingen van de Vlaamse land- en tuinbouw, is de sierteeltsector hierin vanzelfsprekend opgenomen. De federale reglementering op het Landbouwinvesteringsfonds zal worden omgezet in een Vlaams besluit, onder meer met speciale aandacht voor de milieuinvesteringen. Nu wij over eigen Vlaamse structuren beschikken inzake de promotie van de produkten van de Vlaamse landbouw, tuinbouw en visserij, zal er een marketingbeleid worden uitgestippeld en gerealiseerd voor de verschillende sectoren. Voor de sierteeltsector zal de permanente werkgroep Niet Eetbare Tuinbouw worden betrokken.

Ten vierde, de ALT-studie die werd uitgevoerd in het kader van een MAP, was gericht op de sociaal-economische weerslag voor de veehouderij, vermits dit de belangrijkste betrokken landbouwsector was. Een MAP zal vooral een grote impact hebben op grondgebonden teelten met grotere oppervlakten. Voor de tuinbouw is dit aspect dus minder belangrijk en op de sierteelt heeft het nauwelijks invloed.

Ten vijfde, het landbouwkundig onderzoek is nog steeds een federale materie, waar de inspraak van het Vlaamse Gewest wordt geregeld via de overlegstructuur die is voorzien in het kader van de Interministeriële Conferentie Landbouw. Bevoegd voor het wetenschapsbeleid heb ik in de onderzoekskredieten van het

Van den Brande

FIOV voor de periode 1995-1997 kredieten voorzien bestemd voor steun aan het Vlaamse land- en tuinbouwonderzoek. Dit werd overigens reeds bekendgemaakt tijdens de bespreking van de Beleidsbrief voor 1993.

Het onderzoek moet wel betrekking hebben op gewestelijke landbouwbevoegdheden. Het EU-landbouwbeleid laat geen rechtstreekse subsidiëring toe om de brandstofkosten te verlichten.

Mijnheer de voorzitter, collega's, wars van communautaire tegenstellingen wens ik te verduidelijken dat ik voorstander ben van een federalisering van het wetenschapsbeleid zodat een meer homogene aanpak mogelijk wordt. Daarvoor is er, mijns inziens, geen verklaring tot herziening van de Grondwet nodig. Deze problematiek kan geregeld worden via de bijzondere wet of de financieringswet.

Ten zesde, in het kader van het Vlaamse energieoverleg geeft het Vlaamse energiebeleid voorrang aan een rationeel energiegebruik. Een speerpunt in deze actie is de stimulering van de warmtekrachtkoppeling die vooral toepasbaar is op energie-intensieve bedrijven. Ik heb een aantal initiatieven ter zake bezocht. Warmtekrachtkoppeling gaat gepaard met investeringen. De Vlaamse regering zal deze projecten ondersteunen. In het kader van het Vlaamse Impulsprogramma Energie-Technologie (VLIET) werden demonstratieprojecten opgezet, waarvan enkele in sierteeltbedrijven.

Ten zevende, de regering werkt aan het Structuurplan Vlaanderen. Dit plan onderzoekt de ruimtebehoeften van verschillende sectoren zoals economie, infrastructuur, land- en tuinbouw, milieu, hygiëne, natuur, landschap, bosbouw en huisvesting. Het is, mijns inziens, voorbarig nu reeds uitspraken te doen over de plaats van de tuinbouw in dit geheel. Ik

herhaal dat het Structuurplan Vlaanderen een evenwichtige, geïntegreerde ruimteverdeling nastreeft.

Ten slotte, een dertigtal vertegenwoordigers van de meest representatieve landbouwgeledingen hebben zich tijdens de Vlaamse Landbouwconferentie in 1994 beraden over zes algemene thema's die onder de Vlaamse bevoegdheid inzake landbouw vallen. Men heeft een aantal beleidsvoorstellen gedaan die minder sectorieel georiënteerd waren zodat de sierteelt niet specifiek werd vermeld. U weet dat ik voorstander ben van een redelijk overlegmodel. Voor zover de voorstellen van de landbouwconferentie inpasbaar zijn in het Vlaamse landbouwbeleid zal ik daarmee rekening houden.

De voorzitter : De heer Vergote heeft het woord.

De heer F. Vergote : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn uitvoerig antwoord waaruit blijkt dat hij mijn bekommernis voor de sierteeltsector deelt.

De problematiek inzake de sierteeltsector bevat een drietal aspecten.

Een eerste aspect handelt over de fiscaliteit.

Dit aspect behoort tot de federale bevoegdheden. Ik dank de minister-president dat hij - alhoewel voorlopig zonder resultaat - reeds herhaalde malen is tussengekomen bij de heer Maystadt, federaal minister van Financiën, inzake de concurrentievervalsing door Nederland en Duitsland.

Een tweede aspect handelt over de commercialisatie.

U hebt gewezen op de succesvolle fusie van de groente- en tuinbouwveilingen van Mechelen en Sint-Katelijne-Waver. U hebt, mijns inziens, een belangrijke rol als bemiddelaar om in de sierteelt een gelijkaardige structuur te promoten.

Bovendien hoop ik dat de ambtenaren die belast zijn met de begeleiding

van de sierteeltsector zich wat minder van administratieve taken moeten kwijten en meer tijd kunnen vrijmaken voor begeleiding, advies en ondersteuning.

Het derde aspect handelt over de ruimtelijke ordening.

De vaststelling dat mensen die in de sector actief zijn en van wie het bedrijf in een landbouwzone is gesitueerd, geen vergunning krijgen voor een uitbreiding van hun serres, dwingt ons tot nadenken. Een bijsturing van de huidige reglementering inzake ruimtelijke ordening mag niet langer uitblijven.

De voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Mijnheer de voorzitter, ik wens van de minister-president enige verduidelijking inzake zijn uitspraken over federalisering.

Ik meen te hebben begrepen dat hij beweert dat er voor een verdere federalisering van België geen Grondwetsherzieningen nodig zijn maar enkel aanpassingen van de bijzondere wet. Alhoewel deze bewering een halt toeroept aan de geruchtenmolen inzake de controverse die er tussen hem en de federale Eerste minister bestaat over de verdere federalisering van het land, dwingt zij mij te geloven dat de minister-president enkel een doorgedreven federalisering nastreeft van die domeinen waarvoor geen Grondwetsherziening nodig is.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, alhoewel de tussenkomst van de heer Annemans geen betrekking heeft op de inhoud van de interpellatie van de heer Vergote, zal ik antwoorden.

Mijnheer Annemans, met mijn antwoord wens ik te anticiperen op een mogelijke vraag over doorgedreven federalisering op een ander domein.

Van den Brande

Ik wens te beklemtonen dat wij na drie jaar nog steeds niet beschikken over een federale raad inzake wetenschapsbeleid.

Ik herhaal dat ik ter zake geen communautaire discussie wens te ontkenen. Een goed wetenschapsbeleid vereist een homogeen bevoegdheidspakket. Wil men een beter en meer samenhangend beleid voeren, dan moet de autonomie van de gewesten worden uitgebreid. De verklaring tot herziening van de Grondwet bepaalt niet dat er bevoegdheidstransfers tot stand komen. De Grondwet spreekt over een aantal mechanismen. Mijnheer Annemans, de Grondwet is geen vodge papier.

Artikel 162 van de Grondwet inzake de organieke wetgeving van gemeenten en provincies kan wel opgenomen worden in de verklaring tot herziening van de Grondwet.

De heer G. Annemans : De verdere federalisering van deeltakken van de sociale zekerheid...

Minister-president L. Van den Brande : Deze problematiek behoort tot de bijzondere wetten.

Daarover kan geen politiek meningsverschil bestaan. Het is de nuchtere werkelijkheid - de specialisten hier aanwezig zullen dat bevestigen - dat voor de federalisering van een aantal pakketten van de sociale zekerheid geen verklaring tot herziening van de Grondwet nodig is. Daarvoor moeten de bijzondere wet en enkele bepalingen van de gewone wet worden gewijzigd.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Vergote werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 12.26 uur.*

— *De interpellatie wordt gehouden om 12.27 uur.*

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitvoering van de wet van 17 juli 1959 tot uitvoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Coveliers tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitvoering van de wet van 17 juli 1959 tot uitvoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën.

De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik begin mijn uiteenzetting met één zin te lichten uit uw antwoord op de interpellatie van de heer Vergote, namelijk : "De Grondwet is geen vodge papier", waarmee u de historische woorden van een minder fortuinlijke Belgische voorganger in de laatste dagen van zijn mandaat citeerde.

De Europese wetgeving is voor mij en ook voor u, neem ik aan, evenmin een vodge papier. Vandaar dat ik mij afvraag wat de wettelijke basis was voor bepaalde leningen - het gaat nog maar om renteloze voorschotten - die ik in de aan u doorgestuurde

tekst gedetailleerd opsom. Het gaat onder andere om leningen van 10 miljoen, 20 miljoen, 15 miljoen en 14 miljoen frank respectievelijk aan de NV Liebaert, de NV Imperial Tuffing Company, de NV Bekaert Textiles en de NV Santens. Waarom ? Welnu, de leningen zijn gebaseerd op de wet op de economische expansie van 17 juli 1959. De Europese Commissie heeft erop gewezen dat die wet moest worden afgeschaft omdat ze niet paste in de Europese politiek van het verhinderen van de concurrentievervalsing.

Zij schreef voor dat de algemene steunmaatregelen op 31 juli 1991 moesten worden stopgezet. Na wat weerwerk van de Belgische regering bekwam men een uitstel voor de lopende dossiers tot 31 augustus 1991. Na die datum kon dus geen steun op grond van de wet van 17 juli 1959 meer worden verleend.

Nu blijkt onder meer uit documenten van het Rekenhof dat men in 1992 een feitelijke overeenkomst met de Europese Commissie heeft gesloten waarin strikte voorwaarden voor verdere tegemoetkoming werden gesteld. Indien de bevoegde gemeenschapsminister van die uitzondering wilde afwijken, moest hij dat telkens aan de Commissie vragen.

Op 15 december 1993 wordt een decreet met terugwerkende kracht tot 1 augustus 1991 - slechte gewoonte die geen enkele wetgever waar ter wereld ook schijnt af te leren, hoezeer dit ook in alle mooie rechtstheorieën wordt aangeklaagd - goedgekeurd. Dat betekent dat elke steun aangevraagd en eventueel toegekend tussen 31 augustus 1991 en 15 december 1993, moet worden beoordeeld aan de hand van het voornoemde decreet.

Nu blijkt dat de aanvragen die ik daarnet heb vernoemd, werden gedaan in toepassing van de algemene expansiewet van 17 juli 1959. Die aanvragen - en u zult mij zeker niet ten kwade duiden dat ik in dergelijke zaken niet meer in het toeval ge-

Coveliers

loof - dateren alle van de zomer 1991, net voordat de wet op vraag van de Europese Commissie werd afgeschaft. Met de behandeling van deze aanvragen werd evenwel gewacht tot na de goedkeuring van het decreet van 15 december 1993.

Mijnheer de minister-president, mijns inziens moest u deze aanvragen, wat de termijnen betreft, behandelen conform de wet van 17 juli 1959. Dit betekent dat ze maximaal tot 31 juli 1991 konden worden ingediend, wat effectief is gebeurd. Zij konden evenwel slechts tot 31 augustus 1991 worden ingewilligd. Vermits het decreet met terugwerkende kracht werd goedgekeurd, is het duidelijk dat u na 31 augustus 1991 die aanvragen, op basis van de wet waarop ze werden ingediend, niet meer kon inwilligen.

Mijnheer de minister-president, meent u niet - en u weet dat niet ik alleen deze stelling verdedig - dat de steunaanvragen aan de Europese Commissie moesten worden meegegeeld? Is dit effectief gebeurd? Heeft de Commissie daarmee haar akkoord betuigd?

Zelfs indien men de aanvragen die werden ingediend op basis van 17 juli 1959 gaat toetsen aan het latere decreet met terugwerkende kracht, dan rijst nog de bijkomende vraag, namelijk hoe het artikel 2 van dit decreet kan worden toegepast. Het decreet bepaalt dat de grote ondernemingen, waartoe deze vennootschappen behoren, enkel in aanmerking komen voor steun met een ecologisch doel, buiten de regionale ontwikkelingsruimte. Ik heb de indruk - en ik leid dit ook af uit de opmerkingen van het Rekenhof - dat deze ondernemingen nog bijzonder snel een algemene steun hebben willen genieten, terwijl men reeds wist - en zoals uit de recente geschiedenis van de federale regering blijkt, weten Eerste ministers vaak zeer veel op voorhand - dat ze door de Europese Commissie zouden worden betwist

omdat de mededinging op de interne markt in het gedrang werd gebracht.

Omwille van de tijd zal ik het document niet volledig voorlezen. Toch wil ik verwijzen naar een zeer recente publikatie van de Europese Commissie van 15 april 1994 waarin de Franse regering, maar ook de andere lidstaten, duidelijk wordt gewezen op het feit dat het niet volstaat die steun mee te delen, maar men de eindbeslissing van de Commissie moet afwachten, zoniet dat de steun zal worden teruggevorderd.

Mijnheer de minister-president, meent u niet dat, rekening houdend met het standpunt van de Commissie, zal worden overgegaan tot verplichte terugvordering van deze steun? U kent het standpunt van het Rekenhof ter zake.

Kunt u mij meedelen welk standpunt u zult innemen rekening houdend met de motivering en de argumentatie van het Rekenhof?

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Coveliers, ik ben zeer blij dat u mij over deze zaak hebt geïnterpelleerd.

De heer H. Coveliers : Een beleidsman zou altijd blij moeten zijn wanneer hij wordt geïnterpelleerd.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, u zult mij niet tegenspreken dat mijn vreugde niet op kan wanneer er interpellaties tot mij worden gericht.

De heer H. Coveliers : U ziet er inderdaad bijzonder blij uit.

Minister-president L. Van den Brande : Er is inderdaad, zoals de Nederlanders het zeggen : "Vrijheid, blijheid".

De heer H. Coveliers : De Fransen zeggen : "Ni Dieu, ni maître".

Minister-president L. Van den Brande : Dat is voor mij iets moeilijker.

De voorzitter : De minister-president is zeer bescheiden.

Minister-president L. Van den Brande : Over de betrokken dossiers diende op basis van de indieningsdatum te worden beslist vóór de opschorting van de expansiewetgeving van 17 juli 1959, opschorting per 1 augustus 1991, beslissingsmogelijkheid tot 31 augustus 1991.

Op 21 januari 1992, bij de bevoegdheidsoverdracht in de Vlaamse regering, werden de dossiers, samen met 56 andere dossiers, echter zonder enige ministeriële beslissing teruggestuurd naar de administratie Economie.

Op 20 mei 1992 werd door de Europese Commissie een Communautaire Kaderregeling inzake het verlenen van beperkte overheidssteun aan kleine en middelgrote ondernemingen goedgekeurd, op basis waarvan ik mij op 26 juni 1992 akkoord verklaarde met de toepassing van een overgangsmaatregel.

Deze tijdelijke maatregel liet nog een aantal steunmaatregelen, in het kader van de economische expansiewet van 17 juli 1959, open.

Van de 60 onbesliste dossiers konden er 56 worden behandeld in het kader van deze overgangsregeling. De overgangsmaatregelen boden geen oplossing voor de vier betrokken dossiers. Ik kom thans tot het essentiële punt en ik zal er nog op terugkomen inzake de houding van de Commissie. Omdat de vier dossiers werden ingediend vóór de opschorting van de expansiewet en er bovendien voor 56 volledig gelijkaardige dossiers wel een oplossing werd gevonden, leek het mij billijk dat ook voor deze dossiers een oplossing werd gezocht. Het zou volstrekt onbillijk geweest zijn, als overheid, om enkele bedrijven te benadelen door - en ik ben heel objectief - een louter stilzitten van de overheid.

De heer H. Coveliers : De federale overheid dus?

Minister-president L. Van den Brande : Van de overheid.

Er is dus geen enkele vergissing te duiden op rekening van elk van deze bedrijven. Het essentiële gegeven is dat zij tijdig een aanvraag hebben ingediend. Bovendien waren de vier betrokken bedrijven in de perfecte mogelijkheid om juridische stappen te ondernemen en een rechtsgeding aanhangig te maken.

Het is op advies van mijn administratie en na goedkeuring door de Inspectie van Financiën - want anders hadden wij dat niet gedaan - dat ik heb beslist aan de vier betrokken ondernemingen een renteloos voorschot van een grootte-orde die u kent, toe te kennen waardoor het financieel verlies, ingevolge het niet-tijdig goedkeuren van rechtmatig gevraagde overheidssteun, zou beperkt blijven.

Mijnheer Coveliers, u behoort tot degenen die belang hechten aan het feit dat burgers en ondernemingen een gelijke behandeling krijgen wanneer zij in gelijke voorwaarden verkeren. Het is dus vanuit deze eenvoudige billijkheid, tijdige indiening van de aanvragen, na positief advies van mijn administratie en na goedkeuring van de Inspectie van Financiën, dat we deze beslissing hebben genomen.

Uiteraard bleef de steun zelf volledig binnen het kader van de wet van 17 juli 1959.

De betrokken renteloze voorschotten vinden bovendien hun juridische basis in artikel 85 van het begrotingsdecreet van 1994. Dit betekent dat de Vlaamse Raad de juridische basis heeft aangereikt krachtens het artikel 85. Dit was nog een bijkomend element om deze beslissing te nemen. In artikel 85 wordt namelijk bepaald dat, met betrekking tot de basisallocatie 01.04 van het programma 70 van de Organisatieafdeling 51, de Vlaamse minister bevoegd voor Economie ertoe wordt gemachtigd, betreffende uitgaven kleiner of gelijk

aan 20 miljoen frank, alle uitgaven te doen voor opdrachten van alle aard in verband met economisch overheidsinitiatief. Deze bedragen zijn dus geïmputeerd op het Fonds voor Economische Expansie en Reconversie. Om die reden was een officiële notificatie niet vereist, in dit geval was er namelijk een andere rechtsbasis.

Wanneer de dossiers niet tijdig waren ingediend, was dit niet het geval. Dan had ik namelijk geen positief antwoord gekregen van het departement van Financiën, noch van de administratie. In dat geval kon zelfs het principe van de billijkheid niet worden gevolgd.

Om die redenen kan worden gesteld dat de genomen beslissing steunde op een juridische basis zoals vervat in het begrotingsdecreet voor 1994. Wij moesten overigens een oplossing vinden voor een probleem dat zich volledig buiten de wil van de vier betrokken ondernemingen heeft voorgedaan. Hierbij hebben wij echter de geest van de Europese richtlijn inzake de concurrentie gerespecteerd.

Het verheugt mij dat ik hierover werd geïnterpelleerd, zodoende kreeg ik de kans om aan te tonen dat we in deze aangelegenheid zeer correct hebben gehandeld. Ik meende namelijk dat er geen schade mocht worden berokkend aan ondernemingen die correct en tijdig hebben gehandeld.

De voorzitter : De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers : Mijnheer voorzitter, het verheugt mij van de minister-president te vernemen dat hij met genoegen wordt geïnterpelleerd. Ik heb de indruk dat dit in het federale parlement niet het geval is.

Mijnheer de minister-president, juridisch uitgedrukt zou de federale overheid hiervoor dus verantwoordelijk zijn, omwille van het stilzitten van het bestuur. Zij zou dus eventueel kunnen worden aangesproken door deze vier ondernemingen die

tijdig hun aanvraag hebben ingediend en die normalerwijze vóór 31 augustus 1991 een beslissing hadden moeten ontvangen van de federale overheid. Uiteindelijk was het de Vlaamse regering die ter zake een beslissing heeft genomen.

Minister-president L. Van den Brande : Het was mijn voorganger op het departement Economie die heeft nagelaten deze beslissingen te nemen.

De heer H. Coveliers : Uw voorganger in de Vlaamse regering dus.

De gelijkheid tussen bedrijven en individuele burgers is belangrijk. Het ergste wat de overheid kan doen, is dan ook deze gelijkheid niet respecteren.

U hebt geprobeerd de fout van uw voorganger te herstellen.

Mijnheer de voorzitter, ik stel een meningsverschil vast tussen enerzijds de minister-president en anderzijds het Rekenhof.

Het Rekenhof beweert dat u de Europese Commissie had moeten inlichten. U beweert het tegendeel en zegt dat de juridische basis is gewijzigd.

Minister-president L. Van den Brande : Artikel 85 machtigt mij daartoe.

Zich baserend op de tijdige indiening van de aanvraag zou de Europese Commissie het standpunt van de Vlaamse overheid overgenomen hebben. Mocht de aanvraag niet tijdig zijn ingediend, had de juridische basis van artikel 85 van het programmadecreet geen positief advies van Financiën kunnen afdwingen.

Mijn beslissing een aanvraag in te dienen, werd in de eerste plaats ingegeven vanuit de overweging dat er sprake is van een flagrante ongelijke behandeling. Noch de betrokkenen, noch de ondernemingen mogen hiervan het slachtoffer worden.

De heer H. Coveliers : Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister-president hangt een ander

Coveliers

beeld op van de feiten dan die zoals zij door het Rekenhof werden beschreven. Bovendien ben ik getroffen door de opmerking dat niet de federale overheid maar de voorganger van de minister-president een fout heeft begaan.

Mijnheer de voorzitter, ik wens de nieuwe feiten te onderzoeken voor-

aleer ik een met redenen omklede motie indien.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Coveliers werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 12.48 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid